

ACHTERGRONDINFORMATIE BIJ HET 'PIJNPROTOCOL VOOR PERSONEN MET AFASIE'

A ERNSTCIJFER

Geregeld wordt er aan de persoon met afasie gevraagd of diegene pijn heeft en of de persoon zijn of haar pijn kan beoordelen met het geven van een cijfer van 0-10. Dit kan meerdere malen per dag worden uitgevraagd en genoteerd of tijdens een specifieke situatie. Afhankelijk van de ernst van de afasie kan de persoon deze vraag begrijpen en er adequaat op reageren. Wanneer dit niet mogelijk is, is het de taak van de zorgprofessional op zoek te gaan naar een manier die helpt en ondersteunt bij het in kaart brengen van eventuele pijn voor de persoon met afasie. Hierbij kunnen zelfrapportage pijnschalen en/of pijnobservatie-instrumenten worden ingezet.

B ZELFRAPPORTAGE PIJNSCHALEN

Zelfrapportage pijnschalen zijn er in verschillende vormen en maten. Wanneer er sprake is van een afasie ten gevolge van een CVA, dan is het aan te bevelen een verticale pijnschaal in plaats van horizontale pijnschaal te gebruiken in verband met mogelijke veranderingen van het visuospatiële functioneren. Uit literatuuronderzoek is gebleken dat personen met afasie zelf de voorkeur hebben voor een pijn schaal met gezichtjes. Daarnaast komt uit onderzoek naar voren dat het combineren van zelfrapportage pijnschalen personen met afasie nog meer kan ondersteunen bij het beoordelen van pijn. Gebruik van de Visuele Analoge Schaal (dit is een lijn van 10 cm met aan de uiteinden 0 en 10) wordt beoordeeld als het minst bruikbaar bij personen met afasie.

C PIJNOBSERVATIE-INSTRUMENTEN

Hieronder en op de website van de Vereniging Verpleegkundigen en Verzorgenden Nederland (V&VN) vind je meer informatie over pijn observatie instrumenten.

<https://www.venvn.nl/afdelingen/pijnverpleegkundigen/meetinstrumenten/>

Hiernaast vind je onder andere informatie en voorbeelden van pijn observatie-instrumenten voor diverse patiënten groepen.

Voor volwassenen met een
uitingsbeperkingen en/of een dementie

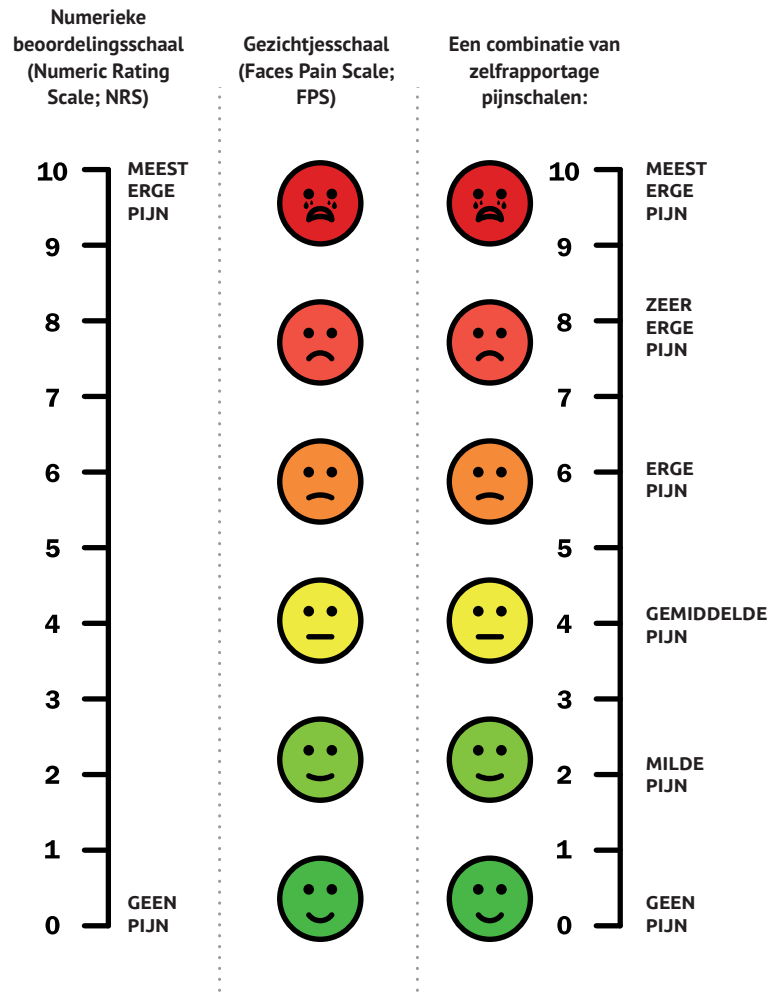
Rotterdam Elderly Pain Observation Scale (REPOS)

De REPOS bestaat uit 10 items; elk item vertegenwoordigt bepaald gedrag of een bepaalde reactie. Met de REPOS score je of de gedragingen voorkomen of niet met een ja of nee. Een gedrag mag alleen als aanwezig worden gescoord als deze duidelijk te zien was. Scoren is niet zinvol als de persoon ontspannen ligt te slapen.

Zie voor meer informatie:

- REPOS Instructiekaart
<https://www.venvn.nl/media/f1lpswpb/vvnp-repos1-instructiekaart.pdf>
- REPOS Metingen
<https://www.venvn.nl/media/bfbdlgmf/vvnp-repos-metingen2.pdf>
- REPOS Beslisboom
<https://www.venvn.nl/media/pkahdgbz/vvnp-repos-beslisboom3.pdf>

De beslisboom laat zien dat er mogelijk sprake is van pijn bij een score van > 3 op de REPOS.

ACHTERGRONDINFORMATIE BIJ HET 'PIJNPROTOCOL VOOR PERSONEN MET AFASIE'

Voor volwassenen met dementie

Pain Assessment IN Advanced Dementia (PAINAD):

De PAINAD is een checklist met 5 categorieën: gezichtsuitdrukking, onrustgeluiden, ademhaling, lichaamstaal en troostbaarheid. Per categorie kan er gescoord worden van 0 tot 2. Een somscore van ≥ 2 duidt op mogelijk pijn of ongemak.

- Zie voor de PAINAD schaal:

<https://www.venvn.nl/media/do4e1olr/vvnp-painad.pdf>

- De PAINAD schaal is als app verkrijgbaar via. Download de app voor Android via:

https://play.google.com/store/apps/details?id=io.kodular.mathijs_post.PijnbijDementie

Pain Assessment Checklist for Seniors with Limited Ability to Communicate- Dutch (PACSLAC-D):

- Zie voor de PACSLAC-D:

<https://www.venvn.nl/media/xkmo3d2m/vvnp-pacslac-d.pdf>

Bij de PACSLAC-D scoor je elk van de 24 items met 1 wanneer deze is geobserveerd. Het aantal gescoorde items die werden geobserveerd als aanwezig worden bij elkaar opgeteld. Bij een score van ≥ 4 is er mogelijk sprake van pijn.

Pain Assessment in Impaired Cognition (PAIC15):

De PAIC15 bestaat uit 3 categorieën van pijnsignalen: gezichtsuitdrukkingen, lichaamsbewegingen en stemgeluiden. Elk item kan gescoord worden met de volgende score opties: 0 = helemaal niet, 1 = geringe mate, 2 = gemiddelde mate, 3 = hoge mate, X= niet scorebaar. Bij een score van ≥ 3 is er mogelijk sprake van pijn.

- De PAIC15 schaal kun je downloaden via:

https://paic15.com/wp-content/uploads/paic15_nl-1.pdf

- Meer informatie en een gratis E-Training over de PAIC15 vind je op:

<https://paic15.com/nl/start-nl/>

De E-training geeft uitleg over de drie categorieën van pijnsignalen in de PAIC15. Aan de hand van video's oefent u met het herkennen en 'scoren' van de verschillende pijnsignalen. De E-training is gratis en duurt 30-45 minuten. Deze E-training is geaccrediteerd voor verpleegkundigen.

Voor personen met afasie

Het is mogelijk dat op de werkplek al gebruik gemaakt wordt van een specifiek pijnobservatie-instrument. Wanneer je op zoek bent naar een geschikt pijnobservatie-instrument voor personen met afasie is de Pain Assessment in Impaired Cognition (PAIC15) aan te velen.

COPYRIGHT

Copyright © Leids Universitair Medisch Centrum / Afdeling Public Health en Eerstelijngeneeskunde 2023.

Aan de inhoud van deze uitgave kunnen geen rechten worden ontleend. Deze uitgave mag voor niet-commercieel gebruik worden gedownload, verspreid en verveelvoudigd onder de voorwaarden dat de gebruiker de naam van de maker(s) vermeldt en aangeeft of het werk veranderd is. Dat mag op redelijke wijze worden gedaan, maar niet zodanig dat de indruk gewekt wordt dat de auteurs instemmen met uw werk of uw gebruik van het werk. U mag het materiaal niet verspreiden als u het werk hebt veranderd, of op het werk hebt voortgebouwd. Delen uit deze tekst mogen worden overgenomen met bronvermelding. Alle rechten zijn voorbehouden aan Leids Universitair Medisch Centrum / Afdeling Public Health en Eerstelijngeneeskunde.

De ontwikkeling van het pijnprotocol voor personen met afasie is mede mogelijk gemaakt door:

